

مشتاق

مطبعه و محل اداره :

م. ا. ل. اوغلسده امنیت
سندوغی جوارنده
شکول یقوشنده
۲۶ نومرو

مسالک زده موافق آثار
جدیده مع الممنونه
قبول اولنور

درج ابدیه بن آثار اعاده اولناز

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، و سیاسیات و بالخاصه احوال و شئون اسلامیه بحث ابر در هفته به نشر اولنور.

صاحب و مؤسسلری :

در سعادتده نسخہ سی ۵۰ یا ۵۰۰

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

فیرله دن مقوا بورو ایله کوندریایر سه سنوی
۲۰ غروش فضله آلتیر

۱۰ تموز ۳۲۴

آبونه بدلی

سنه لکی	القی آیلانی	غروش
ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵
روسیه	۶۵	۳۵
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹

یدنجی جلد

۵ صفر ۱۳۳۰ پنجشنبه ۱۲ کانون نانی ۱۳۲۷

عدد : ۱۷۷

رواج بولان علومدن متولد شہادتک ردی خصوصی (تفسیر) بخشنده
بیان اولنان اسلوب (نحو) وجهه شرح وتوسیع اولنور .
مابعدی وار

ازمیر مؤتمر علمیسی مقرراتی

۱۳۳۰ سنه هجریه سنک ۱۵ محرم الحرامی تاریخده ازمیرده اعتمادیدن مؤتمر
علمی مقرراتیدر :

۱ هر سنه شمسیه سنک تشرین اول ونیسان ابتدالرنده انعقاد ولاقل
اون بش کون دوام ایتمک اوزره سنه ده ایکیشر دفعه ولایات شاهانه
والویه مستقلده مؤتمر علمیلر وانلرک مقرراتی تدقیق ایتمک اوزره
استانبولده فضلالی علمادن مرکب بر هیئت علمییه تشکیلی مشیختدن
استرحام ایدر .

۲ مؤتمر علمی علوم دینییه وفلسفه اسلامییه تک تعیم ونثرینه واصلاح
مدارس وتکایا مقصد مهمنک حیز حصوله ایصانه تلاحق افکار وملا -
حظات نتیجه سنده حاصل اوله جق قناعت وجدانییه دائره سنده صرف
مقدرت ایدرک وشوامل معززه تحریراً ویا شفاهاً ویا نقداً خدمت
آرزو سنده بولنان هر موحد اعضا میانیه داخل اوله جقدر .

۳ مؤتمر علمیلره ولایات شاهانه والویه مستقله قضاالرندن بالانتخاب
ایکیشر، لوارلندن کذا دردر ذات دعوت ایدیلر جقدر .

۴ فلسفه اسلامییه حقه عریض وعمیق مذاکره اجرا ایدیلرک
بوکونکی اوروپا فلسفه سنک حکمت اسلامییه ایله تعارض ایدن نقاطی
حقده ادله قطعییه واستدلالات عقلیه ونقلیهیه مستنداً ایضاحاتی تضمن
ایدرک مکمل بر کتاب تألیفنه لزوم حس ایدر .

۵ مؤتمر علمی اعضای فعاله واعضای حامیه اولمق اوزره
ایکی قسم اوله جقدر . اعضای فعاله دخی ایکی قسمه آیریلر برقیمی
حکمت اسلامییه دیکر قسمی ده فلسفه غربیهیه عائد مطالعاتده بولنه -
جقدردر . اعضای حامیه دخی نقداً معاونتده بولنه جق افراد اسلامییه
اوله جقدر .

۶ مدارس علمییه سنک سالکین منہاج دینی علوم آلیه ایله برابر علم
حدیث ، تفسیر ، تصوف ، فقه ، کلام دعائم منیفه شریعت اولان علوم
عالیه دنده بحق مستفید اوله بیله جک بر شکله افراغی لزومی اوتهدنبری
هر یرده محسوس ومسلم بولندیغندن بومقصدک تأمین حصولی املیه
پروغراملرده پک جدی اصلاحات وجوده کتیر بله سی ومدارسک یالکز
سعادت اخرویه دکل آنکله برابر سعادت دنیویه یی ده تأمین ایدر بیله جک
بر مکتب فیض حائنده بولندیرلمه سی خصوصنک ازمیر مؤتمر علمیسنجه
بوکون زمانک اک مبرم احتیاجاتی صره سنده اولدیغنه قناعت حاصل
اولدیغندن پروغراملره علوم اجتماعیه ایله فنون شتاکده لزوم محسوسی
درجه سنده ادخاله صرف مقدرت ایدلمسی مقام مشیختدن استرحام
اوله جقدر .

۷ سعادت دارینه خادم اوله جق موادک تکاپای شریفه پروغرام

مابه الامتیازی بیان اولونا جقدر . بوبابده ناسک فهمنده دوچار اشتباه
اولدقاری مسائل آتیده موضوع بحث ایدیلر جقدر : قرآن کریمده کی
شفاعت مثبتیه ومنفییه ، انبیایه نفی وثبات اولنان هدایت ، عصمت انبیاء
ان انک بعضاری دیگر بعضاری اوزرینه جناب حق طرفندن تفضیل بیورلدیغی
حالده ینه انبیاء آره سنده (عدم تفریق) ک معناسی .

عالم غیبندن خبر ویرن سمعیات ثابتیه کلنجه بولنرک وجه تدریسی
شو یله در : اولیه براسلوب تعقیب اولونه جقدر که بوسایه ده انسان ؛
غیبیه وحیات ابدیه اخرویهیه ایمانک فوائدی آکلایه جقدر ، بوفوائد
عقلک هر ذی حسک اشتراک ایتدیکی محسوساتک دائره ضیقندن قور تولوب
کسب توسع وانسباط ایله فضاء مدارک روحیه وعقلیه ده سر بست بر صورتده
جولانی ، نفسک حیات علمییه اخرویهیه اعداد ایدلمک صورتیه مقاماً
کسب تعالی ایلیه رک آرق مصائب دنیویهیه قارشی لاقید بر حاله کله -
بیللمه سی ، بار حیاتی بوکلنه بیله جک ، الله یولنده بوتون شهواتی ترک
ایدر بیله جک برسویه فضیلتیه ارتقا ایدر بیللمه سی کی شیلدر .

بوعقائدک تقریرنده مذاهب و فرق آره سنده کی اختلافک ذکرندن
اجتناب وسلفندن صدراولک بولوندوغی مسلكه اعتماد اولونور . بواسلویده
تدوینی لابد اولان رسائل ؛ اوچ مرتبه یی جامع بولونمالیدر : (۱) تعلیم
ابتدائی وعوام ایچون (۲) تعلیم متوسط ایچون (۳) تعلیم عالی ایچون .
طلبه ؛ بوصورتله انسانلردن هر بر صنفک تعلیمنده درجه فهم وادرا کلرینه ،
حالیینه لایق اولاجق نسبتیه کوره تعقیب ایدر جکلری طریقه ارشاد اولونمالیدرلر .

کلام

علم کلامدن مراد : «عقائد اسلامییه نک حمایه ومدافعه سی . ملاحظه
ومتبدعه نک عقائد شریفه مذکوریه ایراد ایتدکلری شہادت و آنده
اجرا ایتدکلری تحریفاتک دلائل حقیقیه والزامیه ایله ردی » علمی در .
بوعصرده متکلمین سابقین عصرنده معروف اولمایان شہادت ؛ میدان
آلمش و اوعصرده رواج بولان علوم یونانییه وسائرده دن مستنبط اولان
برجوق شہادتده قرین بطلان اولمشدر . بناء علیه بوعلم ایچون زمانک
احتیاجنه کوره فائده سی مأمول اولان بر طریقت مبینیه اوزره صرف
عنایت وغیرت ایلمک درجه وجودده در .

صنف مرشدین :

صنف مرشدینده سنوسییه ونسفییه کی کتب متکلمین دن ، عباردلیری
آکلایه جکلری واصطلاحلری طانیه جکلری بر طرزده بر رساله مختصره
اوقوتولور . بوندن باشقه بر رساله ده اوقوتولور که بونده ده دعا نصرانییه
(میسونه لر) ، مقلده ملاحظه ، نحل باطنیه طرفلرندن وارد اولوب
شو عصرده بین العامه رایج اولان شہادت وجه بطلانلریله برابر ذکر
اولونور .

صنف دعا :

بوصنفده فلسفه ، هیئت ، تاریخ ، قوانین وسائر کی بوعصرده

ملزیه ده ادخاله سالکین طرق عالیہ نک تأمین استفادہ لرینہ صورت مخصوصہ اعتنا ایدلمسی مقام مشیختدن استرحام اولنہ جقدر .

۸ کسوة علمیه و کسوة طرق علیہ نک حیثیتلری دائماً محفوظ قالہ بیلیمک ایچون بوکسوه اربابنہ منحصر قلمسی ضمنندہ تدایر سالمہ اتخاذای مقام عالی مشیخت جلیله دن استرحام اولنہ جقدر .

۹ مؤتمر علمیلرک الک نافع شکلدہ تشبثاندہ بولملری واعضای حامیه طرفلرندن واقع اوله جق معاونات نقدیه نک حسن استعماللری وزبدہ مساعی بی کوستره جک ، ترجه ، عربجه موعظه لر و علم حاللر وزمانه موافق بیاننامہ لر طبعیلہ هر طرفده بولنان اعضای محترمه یه استفادہ ایتدیرلمسی و هر بر مؤتمر علمینک برر صندوقه سی بولنهرق سرمایہ سنک تنظیم اولنہ جق تعلیمات دأر دسندہ صرف ایدلمسی تقرر ایتشدیر . بو خصوصده امر مشیختنہ ای استحصالندن صکره مباشرت اولنہ جقدر .

۱۰ لسان عربک تعمیم وانتشاری حقندہ کافہ وسائطک استکمالی خصوصی مقام مشیختدن استرحام اولنہ جقدر .

۱۱ خطیب افندیلرک وظیفه خطابتی بحق ایفا ایدمک قدرت علمیه یه مالک بولملری و حال وزمانه مطابق ترجه و عربجه بر خطبه مجموعه سی تنظیم اولنسی استرحام اولنہ جقدر .

۱۲ مدارس علمیه : مدارس ابتدائیه ، مدارس تالیه . مدارس عالیہ اولوق اوزره اوج قسیمه منقسم اوله بیلیمسی ، مدارس ابتدائیه ناحیه وقضا ولوالرده ، مدارس تالیه اهمیت وجسمات موقعیه سی مساعد اولان لوالرده و ولایت مرکز لرنده ، مدارس عالیہ پایتخت سلطنت سنیه ده بولنسی و هر برینک داخلی تعلیمات و منتظم پروگراملر دأر دسندہ دوام ایتسی حقندہ کذا مقام جلیل فتواینهایدن استرحام اولنہ جقدر .

۱۳ تربیه اجتماعیه دینییه عائد ترجه بر مجموعه و اوج قسم اوزرینہ علم حال و مواعظ نامندہ ترجه بیوک بر مجموعه یه ملتک اشد احتیاجی بولندی مؤتمر مزجه قناعت حاصل اولدیغندن بولنرک وجوده کتیرلمسی ایچون مقام مشیختدن رجا اولنہ جقدر .

۱۴ مدارس علمیه و تکایای شریفه نک تأسیسلرنده کی مقاصد قدسیه نک بحق تعقیب ایدیله بیلیمسی کرک مدرس و کرک مرشد اوله جق ذواتک اول امرده بالامتحان اثبات اهلیت ایتلری والا آن دوام ایلدکده اولان اصول سقیمه نک لغوی خصوصی مقام مشیخته عرض اولنہ جقدر .

۱۵ مدارس علمیه یه قید و قبول اولنہ جق طلبه هر حالده تحصیل ابتدائینی اکیال ایتمش بولنہ جق و طلبه علومک برنجی ، ایکنجی ، اوجنجی سنه لرده لسان عرب اوزره تکلم و تحریر ایدیلیمسی وسائطی استکمال ایدیله جقدر .

۱۶ بالاده اون ایکنجی ماده ده ذکر اولنان مدارس علمیه نک صنوف نلته سندہ تدریسات - عربی ، فارسی ، عثمانلی لسانلریله - اوج قسده آیریله جقدر . عربی نک مکملاً کتابت و تکلمی ، آثار ادبیه عربیه آکلاشیله جق درجه ده ملکه استحصالی خصوصه اهمیتله غیرت اولنہ جق نقه ، تفسیر ، حدیث ، ادبیات عربیه تدریس اولنہ جقدر . فارسیلک

درجه متوسطه ده تعلیم و تعلیمی مجبوری ودها زیاده سی اختصاصه عائد و اختیار ی اوله جقدر . [فارسیلک مکملاً و منوی شریفک تدریسی مدارس عالییه مخصوصدر ،] لسان عثمانی مکمل تحصیل ایدیله جک و علم کلام ، علم احوال روح ، علم تکوین و مافوق الطبیعه ، تاریخ فلسفه ، تاریخ ادیان و اقوام ، سیرنی و تاریخ اسلام ، علوم طبیعیه نک مقدماتیه فوائد و علوم ریاضیه و تاریخ و جغرافیا و سائر فنون موجوده ترجه اوله جق اوقوتیله جقدر .

۱۷ مدارس علمیه طلبه سنک لسان عربک سلیقه و لحنی تمامیه تحصیل ایدیلملری ایچون کتابت و ادبیات عربیه معلملرینک بالترجیح عرب علماسندن تعینی التزام اولنہ جقدر .

۱۸ - مدارس علمیه نک هر اوج قسیمندہ طلبه علوم اصول و عظم و خطابه عملی اوله جق آلدیریله جقدر .

۱۹ بالعموم مدرسین و طلبه علوم و دوزیشان و مشایخ عظام اصول معیشت و معاشرت لرنده اداب اسلامییه دأر دسندہ حرکت ایتمه مجبور اوله جقلردر . زیراً خدمات دینییه ده بولنہ جق ذواتک هر حرکتی یا استحساناً تقلید و یا خودده رقابته تنقید صورتیه عموم طرفندن نظر دقتہ آلتیر . بنابرین هر منتسب علم و طریقت بالجله اطوار و مشوارنده تلبس و سائر کبی معاملاتده هدف تنقید اولیه جق و منسوب بولندی مسلك سبیلک شان و شرفه یاقیشه جق صورنده یاشامانک یوانی بیله جقدر . علم شریفک شانیه غیر متناسب قاریشیق و پژمرده قیافتلر و حرمت عامه یی سالب اطوار و مشوار خادمین دینک قدر و قیمتی هیچه ایندیره جکندن علی الخصوص ناس ایله لالابالیک ، عامیانه معاملات روش بی وقار ، سوقاقلرده ، قهوه لرده او یون و سائر کبی غیر مشروع و غیر معقول احوال دن صورت قطعیه ده اجتناب اولنہ جقدر . عکسنی التزام ایدنلر حقندہ مجازات تعیین اولنوق اوزره مقام علیای مشیختت نظر دقتی جلب اولنہ جقدر .

۲۰ تکایای شریفه ده درویشانہ احکام اجتماعیه و احوال سیاسیة اسلامییه و معاملات عمومییه و خصوصیه یی ، عبادات و اعتقاداتی جامع مکمل بر علم حال تدریس ایدلمکه برابر آیین طریقت علیہ نلقین و ادبیات و اخلاق ، فلسفه و تصوف تعلیم و تفهیم ایدلدکدن صکره یدلرینه شهادتنامه و یریله جک و انحلال ایدمک آکایا پوست نشینلک لرینه شهادتنامه ایدن ذوات بینده مسابقه علمیه اجراسیله احراز لیاقت ایدنلر تعیین اولنہ جقدر .

۲۱ اوج قسم اوزرینه نشری لازم اولان علم حال مجموعه سی عبادات و اعتقادات ، معاملات ، اخلاقیات ، حکمیات ، اجتماعیات و سائر مسائل دینییه یی جامع اوله جقندن کافه مکاتب ، مدارس و تکایانک ده هر برنده تدریسی مجبوری اوله جقدر .

۲۲ ترجه نشری لازم اولان مواعظ مجموعه سی ده احکام سیاسیة و احوال اجتماعیة اسلامییه ، اخلاق ، عبادات ، اعتقادات و سائر مسائل دینییه دینیویه یی جامع اوله جقدر . بالعموم واعظلرک شو مواعظ مجموعه سی

مندرجاتی اہالیہ شرح وایضاح وتفہیم ایتکہ مجبور طور تلسی مقام مشیختدن طلب اولنہ جقدر .

۲۳ طلبہ علوم مدارس ابتدائیه وتالیہدہ ہر سہہ صنف امتحانہ مجبور طوتیلہرق بربری متعاقب ایک سہہ امتحان ویرہ مینلر مدارسدن اخراج اولنہ جفندن صنف امتحانلرندہ مطلوب درجہدہ ترفیع ایدنلر حقندہ قرعہ امتحانلرینک رفی خصوصہ دلالت بیورلسی مقام مشیختدن استرحام اولنہ جقدر .

۲۴ مدارس ابتدائیدہ ، مکاتب ابتدائیه ورشدیہ ، مدارس تالیہدہ دخی ، مکاتب اعدادیہ درسری تدریس ایدیلہ جکندن انلردن شہادتنامہ اخذینہ موفق اولان طلبہ علوم ایچون مکاتب عالیہ کیرمک آرزوسندہ بولنانلر بلا امتحان داخل اولہ بیلملری امتیازی و طلبہدن آرزو ایدنلر متخصص اولدقلری فنلردن معلمکک و سائر مأموریتہ تعیین اولملری اسبابنک معارف نظارتجہ قبول اولنسنہ توسط بیورلسی مقام مشیختدن رجا اولنہ جقدر .

۲۵ مدارس عالیہدہ عربی ، فارسی ، عثمانی لسانلرندن ماعدا السنہ غریبہدن فرانسیزجہ وانکلز لسانلریدہ تکلم وکتابتہ قادر اولہ جق درجہدہ اوکر نملری مجبوری اولہ جفندن اسبابنک استکمالی خصوصی مقام مشیختدن استرحام اولنہ جقدر .

۲۶ مدارس ابتدائیه وتالیہدن شہادتنامہ اخذ ایدن طلبہ علوم ، علوم دینیہدن ماعدا ہیئت اجتماعیہنک محتاج بولندیغی افکار ومعلومات مدنیہی تحصیل ایتش اولہ جقلرندن افکار عمومیہ اوزرنده اجرای وظیفہ ونفوذ معنویلری بحق تأثیر ایتدیرہ بیلملرینہ اک زیادہ مدار اولان اخلاق محمدیہ ایلہ متخلق بولنہ جقلردر .

۲۷ کوچک قصبہ وقرادہ بولنان مدرسین ، واعظین ، ائمہ ، خطبا ومعلمین افراد اسلامیہنک مراجعتکاکہ مدنیسی اولمغلہ برابر عین زماندہ رہبر اجتماعیاتیدہ اولہ جقلردر . بنابرین بودوات مبادی علم وحقوقہ وفن زراعتہ وعلم معدنیاتہ وعلم حفظ الصحیہ آشنا وامراض عادیہی تشخیصہ مقتدر وبولنرہ ویریلہ جک علاجلرہ دائر حائر معلومات اولملری خلاصہ افراد اسلامیہنک معاداً ومعاشاً برمرجی بولملری لازمدر .

۲۸ مدارس تالیہ ویا علمیہ بولنان بیوک شہرلردہ خدمات دینیہ ایلہ موظف اولانلر دین جلیل اسلامک اساسات فلسفیہ سنہ هجوم ایدن آثاری مقابله نشر آثار ایلہ رد وجرح ایدہ جکلری کبی متقن وواقف اسرار دین بولنان متفکرین اسلامیہنک دخی نشر آثار ایلہ اعلائی دینہ خدہ متلری خصوصی تأمین مدارس جمعیتنک وظائف مهمہ واساسیہ سندن بولنہ جقدر .

۲۹ مؤتمر علمینک مقاصد اصلیہ واساسیہ سندن اک مهمی تشکیل ایدن جہتی بالجملہ مدارسک علی الدرجات اصلاح وتنسیقی اولدیغندن ہر ولایتک انتخاب اولنہ جق مناسب بر محلندہ مکاتب سائرہ موجودہ مثالو برتعلیات وپروگرام تحتندہ صنفلرہ منقسم بر نمونہ مدرسہ سی تأسیس وتشکیل ایدیلنجهیہ قدر موجود مدارسک ممکن مرتبہ اصلاح واپروہ .

غرام سویہ سنہ احضار واعلا ایدلسی ایچون ، متعددمدارسی بولنان قرا ، نواحی وقصباتدہ مدرسین - توحید دروس وتقسیم اعمال اوزرہ حرکتلہ - طلبہ علمی درجہ اقتدارلرینہ کورہ صنفلرہ تقسیم ایدہ جکلردر ، ۳۰ ہر فندن وهر عامدر اوفنک ، اوعلمک کافی مسائلنی جامع برر کتاب تألیف ایدیلنجهیہ قدر فنوندن تدریس ، شرح وحاشیہ لردن لازم اولان مسائل تقریر ایدلمک صورتیلہ علوم عربیہ وفنون حاضر دندن دہ انتخاب اولنہ جق کتابلر قرائت ایتدیریلہ جکلردر .

۳۱ مدارس ابتدائیدن شہادتنامہ اخذ ایدن طلبہ علوم ، مکاتب ابتدائیه معلمکلری قرا وقصباتدہ امامت وخطابت واوچنجی صنف واعظ ومدرسک وظائفی ایدہ بیلہ جک اقتداری حائر اولہ جقلرندن طلبہ مزبورہدن اووظائفدہ بولمق آرزو ایدنلرک اورالرہ تعیینیلہ برابر معیشتلری تأمین ایچون اوقاف نظارتنہ مراجعتلہ اسلاف کرامک اوقاف وارداتی حسن جبايت وشرايط وقفیہ دائرہ سندنہ صرف واستعمال ایتدیرلمسی اسبابنک استکمالی مقام مشیختدن استرحام اولنہ جقدر .

۳۲ مدارس علمیہنک ہرہانکی صنفندن اولورایسہ اولسون منتظم پروگرام وتعلیمات دائرہ سندنہ اجرای وظیفہ ایدن مدرسین وطلبہ علومک ، تأمین معیشتلری اسبابنہ توسل اولمغلہ برابر اثنای تدریس وتدرسدہ (جر) اصولندن تخلص ایدملری خصوصی مقام مشیخت ایلہ اوقاف نظارتی ، مجلس مبعوثان واعیان ریاستلرندن استرحام اولنہ جقدر .

۳۳ مدارس عالیہ وتالیہدن شہادتنامہ اخذ ایدن طلبہ علوم ایچون درجہ اقتدارلرینہ کورہ معلمک وسائر مأموریتلردہ استخدام اولنہ بیللمسی اسبابنک تأمین خصوصی مقام مشیختدن استرحام اولنہ جقدر .

۳۴ مدارس علمیہ دائماً بر ہیئت تقشیشہنک تحت نظارتندہ ، امور ادارہ داخلیہ سی - داخلی تعلیماتنامہ دائرہ سندنہ مدرسینک ید فضیلتلرندہ بولمق ومدت تحصیل سندنہ طقوزآی اولمق وزمان تعطیل ، احتیاجات محلیہ تعیین ایدلمک اوزرہ اوچ آیدن عبارت اولمسی مقام مشیختہ عرض اولنہ جقدر .

۳۵ اولاد واحفاد مزری ترقیات حاضرہیہ کورہ اوقوتمق واجبہدن اولدیغندن امام علی (ک . و) افذرمنک (علموا اولادکم لزمان غیر زمانکم) کلام حکمت اشتہالری مقتضاسی اوزرہ تدریساتہ عائد پروگرام ملر مزدائما اصلاح ونقصانی اکال ایدلمک اوزرہ حرکت وبوامنیہ مهمہ دینیہنک ازدیادی تعالیسنہ غیرت اولنہرق طریق ترقیدہ دوام مساعی واجتہادیمزک تأمین امکانی آمال ومقاصد خاصہدن عد اولنہ جقدر . ومن اہ التوفیق .

امیر عبدالرحمن خان

— مابعد —

اقامت ایتدی کمز محلدن قندہارہ ایک یول واردی . بری کلات - غلیجائی طریق ، دیکری (هوتکی) طائفہ سی اراضی سندن کچوب (رغستان)